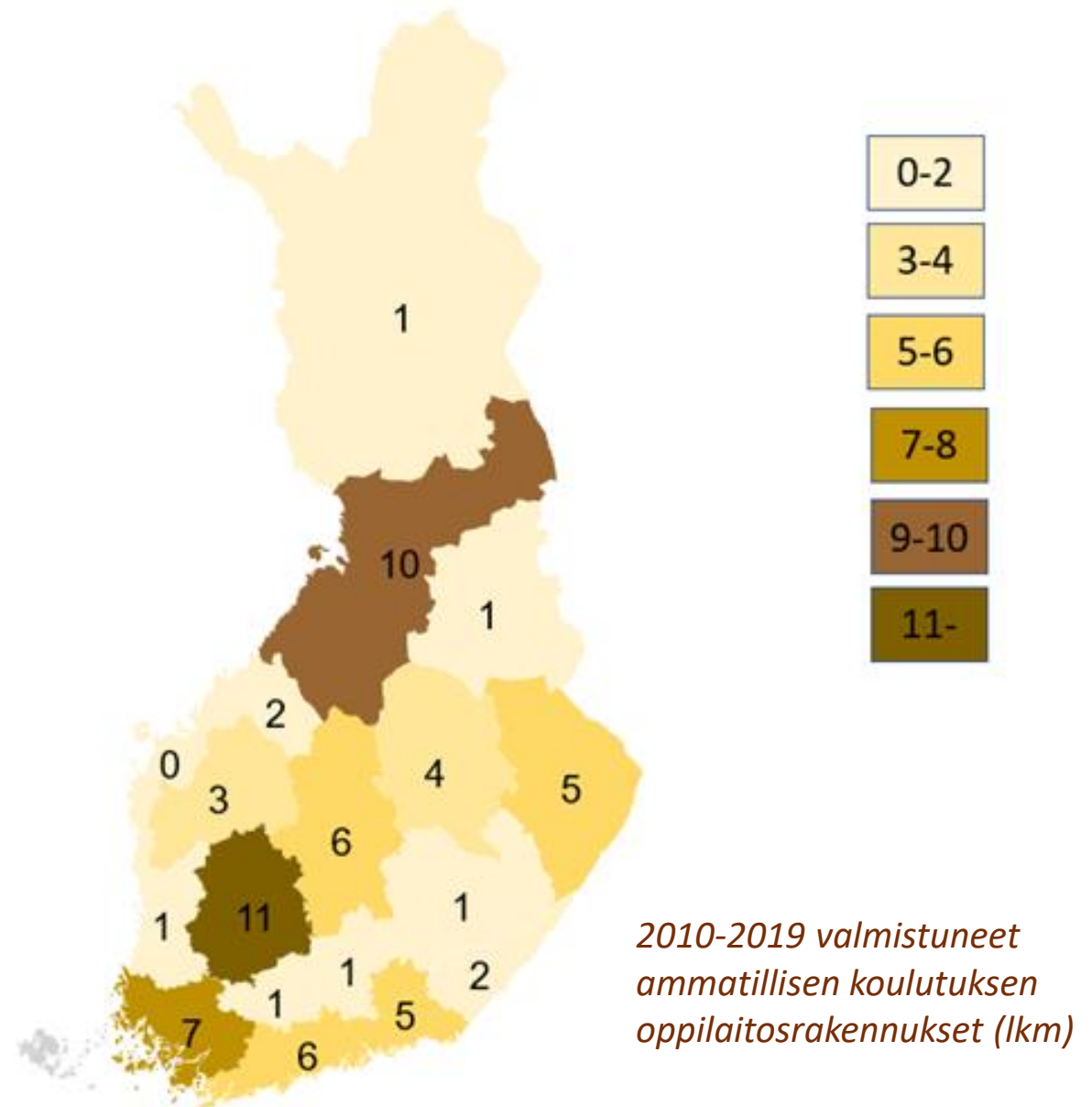


Ammatillisen  
koulutuksen tilojen ja  
rakennusten  
nykytilaselvitys

# Terveet tilat 2028



# Selvityksen viitekehys

Valtioneuvoston periaatepäätös Terveet tilat 2028 -toimenpideohjelmasta ”Kohti kokonaisvaltaista hyvinvoinnin edistämistä ja käyttäjien huomioon ottamista julkisissa rakennuksissa”.

Opetus- ja kulttuuriministeriön toimenpiteenä Opetushallitus toteutti **Joustavat, muunneltavat, monikäyttöiset ja turvalliset tilat** -toimenpiteeseen kuuluvan selvityksen yleissivistävien oppilaitosten rakennuksista ja niiden suunnittelusta.

Selvitys kohdistuu ammatillisen koulutuksen tilojen ja rakennusten suunnittelun nykytilaan.

- Selvityksen laadinnasta vastasi FCG Finnish Consulting Group Oy.
- Selvitys toteutettiin 2021.

# Ammatillisen koulutuksen tilojen ja rakennusten nykytilaselvitys



**Katsaus** ammatillisen koulutuksen järjestämisestä, koulutuksen volyymeistä, oppilaitoksista ja rakennuksista.



**Yhteenveto** 2000-luvulla tehdyistä oppimisympäristöjä ja oppilaitosrakennuksia koskevista tutkimus- ja kehittämishankkeista (ml. koulutuksen järjestäjien kehittämishankkeet).



**Kartoitus** ammatillisen koulutuksen rakennusten ja tilojen hallintajärjestelmistä.



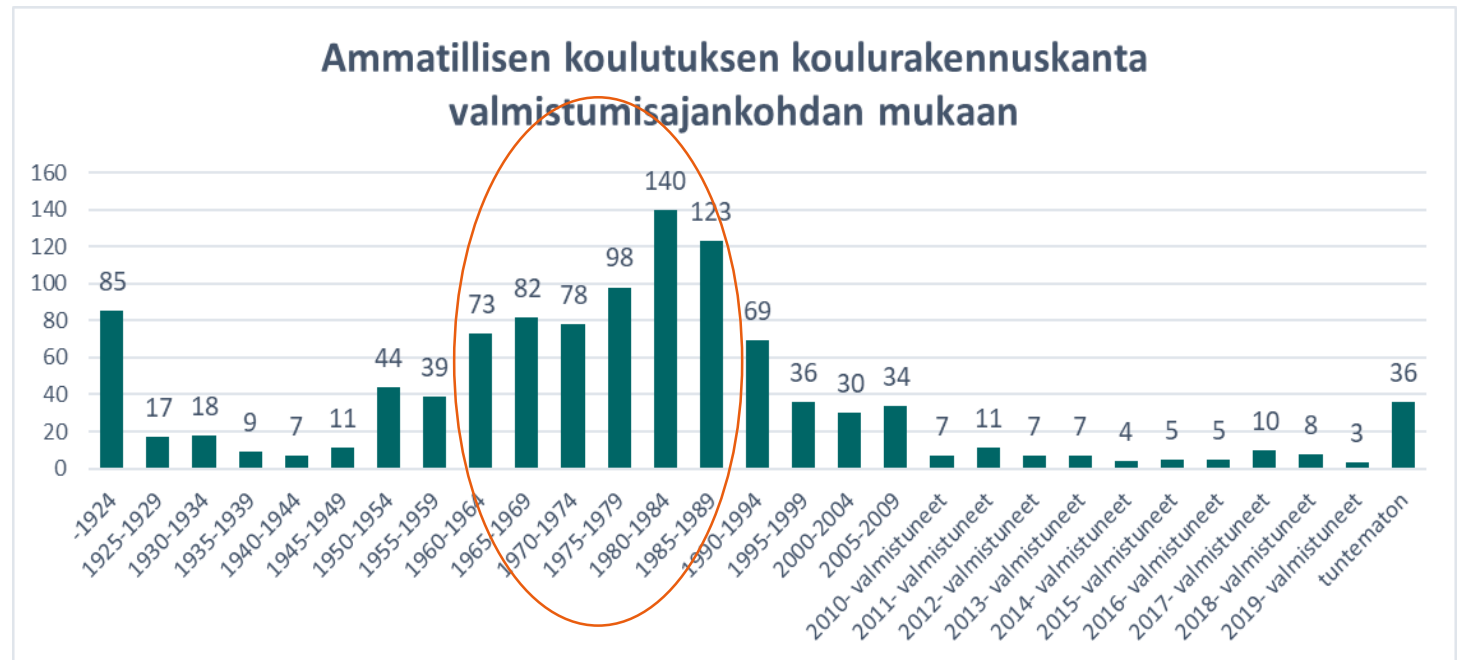
Oppimisympäristöjen ja koulurakennusten suunnittelua ja ylläpitoa ohjaavia määräyksien ja ohjeiden, niiden ohjausvaikutusten ja ohjaus- ja säädösmuutostarpeiden **tarkastelu.**



**Analyysi** ammatillisen koulutuksen rakennushankkeiden suunnitteluprosessin perusteista ja menettelyistä, uudistusten ja rahoituspäätösten yhteyksistä ja tulevaisuuden trendeistä.

# Katsaus ammattillisen koulutuksen rakennuksiin

- Rakennuksia vuoden 2019 lopussa yhteensä **1 096**.
- Yhteenlaskettu kerroala noin **3,3 milj. kem<sup>2</sup>**.
- Rakennuskanta vanhaa: määrällisesti eniten **1980-luvulta**, mutta laajuudeltaan eniten 1980-luvulta ja **1960-luvulta**.
- **94%** rakennuskannasta valmistunut **ennen vuotta 1990**.



# Säädöstarkastelu

- **Yleinen** rakentamista koskeva lainsäädäntö **soveltuu** täysimääräisesti, mutta ei erityisesti huomioi ammatillisen koulutuksen tilojen erityispiirteitä.
- Ammatillisen koulutuksen lainsäädäntö ohjaa **periaatetasolla** tilojen käyttöä kohti **turvallisia, terveellisiä ja tarkoituksenmukaisia oppimisympäristöjä**. Ei sisällä yksityiskohtaista sääntelyä siitä, miten tavoitteet saavutetaan tilojen osalta.
- Tiloja koskevaa **eritasoista ohjeistusta** on, mutta ohjeistus hajanaista ja/tai projektikohtaista.
- Tilojen suunnittelua koskevat **RT-kortit eivät anna suoraa ohjeistusta** ammatillisen koulutuksen tilojen suunnittelun tueksi.

## Johtopäätös:

ammatillisen koulutuksen **tiloja koskevalle ohjeistukselle on tarvetta.**

Ohjeistuksen taso ja kaikkien alojen huomiointi on oma **haasteensa** ohjeistuksen laatimisessa.

## Tutkimus- ja kehittämishankkeet

Aineistohakujen perusteella voi todeta, että

- 2010-luvulla ammatilliset oppilaitosrakennukset fyysisinä rakennuksina tai näiden rakennusten suunnittelu **eivät** käytännössä ole **opinnäytteen** tai **tutkimuksen kohteena** kiinnostaneet ketään.
- kukaan **ei ole tarkastellut** tai tutkinut ammatillista **oppilaitosrakennusta fyysisenä oppimisympäristönä** tai fyysisten **oppimisympäristöjen muodostamana tilallisena kokonaisuutena**.
- oppimisympäristöjen tai oppilaitosrakennusten **suunnittelua käsitteleviä tuloksia ei myöskään näiden tutkimusten puuttumisen vuoksi** ole analysointia varten olemassa.
- kehittämishankkeet ja rahoitus ovat kohdistuneet **digitaalisten oppimisympäristöjen ja työssä oppimisen kehittämiseen**.

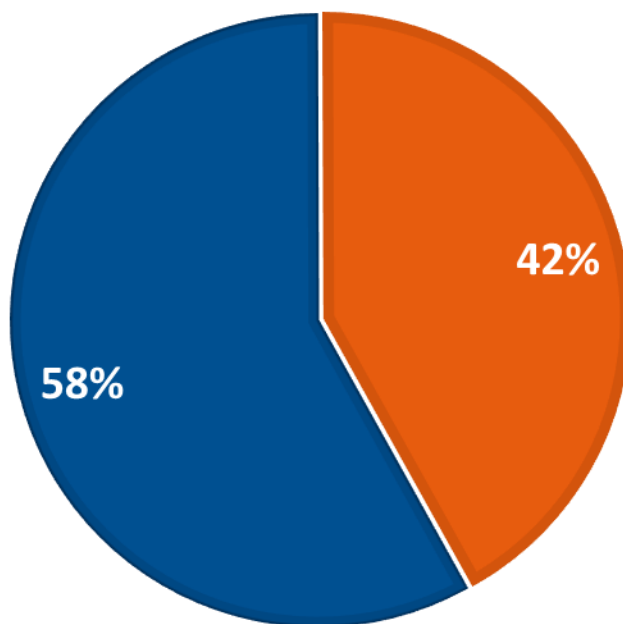
# Suunnitteluprosessi

- Kyselyn avasi 63% (n=29) vastaajista ja kyselyyn vastasi 58,7% (n=27) vastaajaa
- Kysely muodostui 30 kysymyksestä, jossa käsiteltiin koulutuksen järjestäjän
  - kiinteistöjen omistamista ja käytössä olevien rakennusten laajuutta, soveltuvuutta ja riittävyttä tämän hetken toiminnan tarpeisiin,
  - tyhjiä rakennuksia,
  - toimitilastrategiaa ja salkutusta sekä niihin liittyviä tekijöitä ja toimenpiteitä,
  - hallinta- ja varausjärjestelmät ja niiden käyttötarkoitukset,
  - suunnitteluohjeistusten laadita,
  - oppilaitosrakentamisen tulevaisuus ja trendit,
  - uudisrakennukset,
  - rakennushankkeiden suunnitteluprosessi ja rakentamiseen ja suunnitteluun liittyvän lainsäädännön ohjausvaikutuksen kartoittaminen.

# Maistiainen rakennuskannan tarkastelusta

ONKO KOULUTUKSEN JÄRJESTÄJÄN OMISTUKSESSA TYHJIÄ/TARPEETTOMIA RAKENNUKSIA?

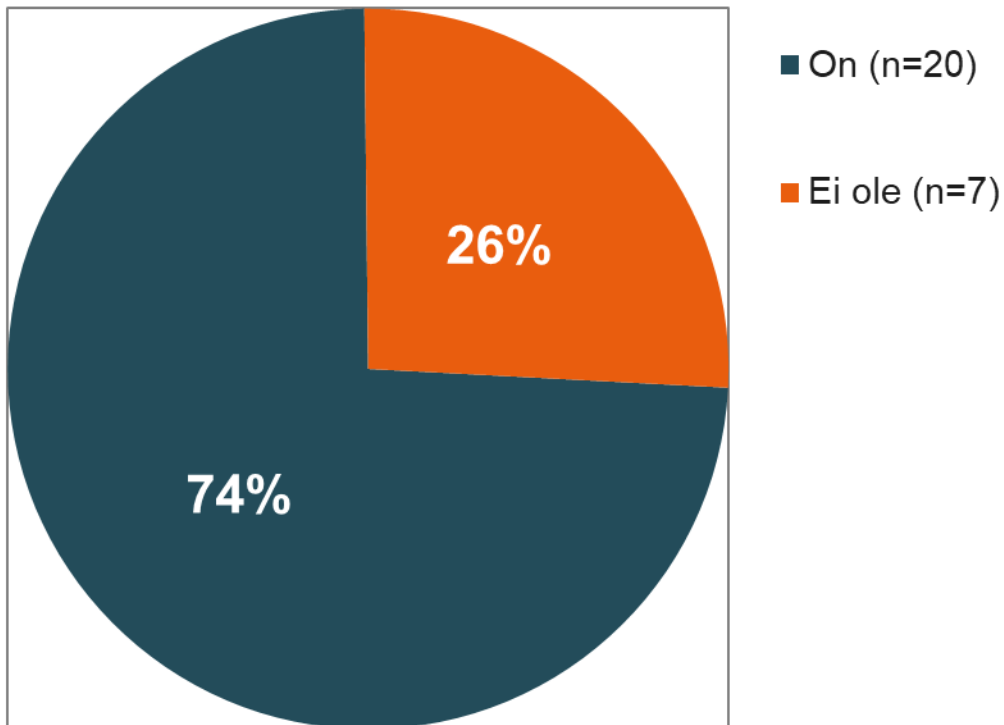
■ On (n=15) ■ Ei (n=11)



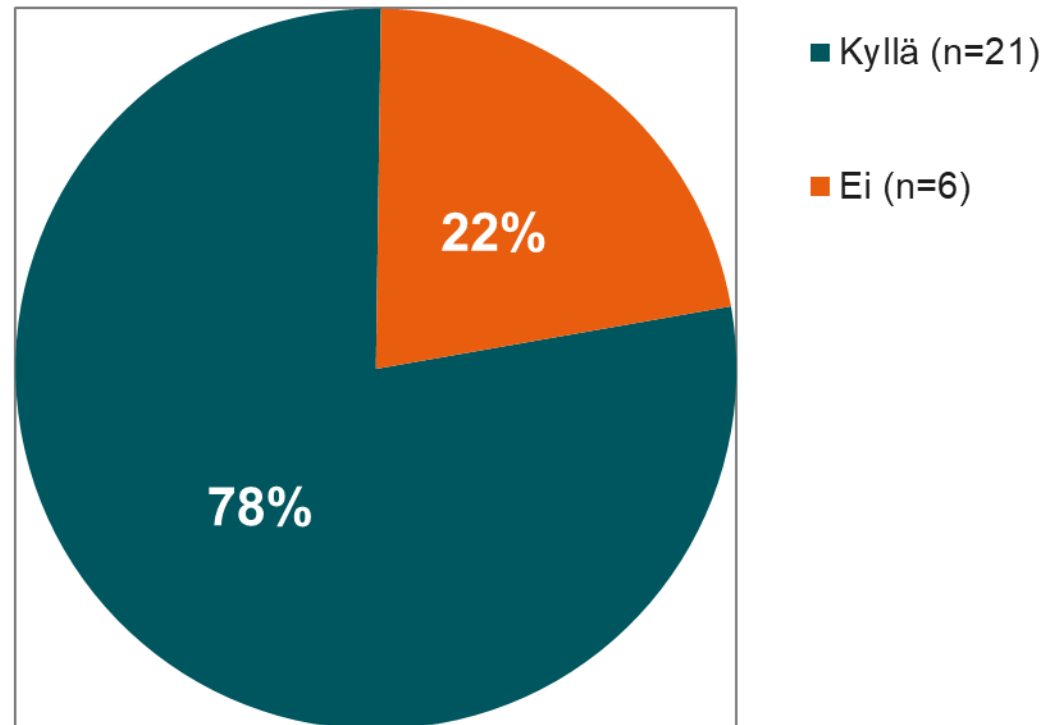


# Hallintajärjestelmät

Onko käytössänne tilojen varaus-  
/hallintajärjestelmää?



Seuraatteko tilojenne/rakennustenne  
käyttöastetta?



# Huomattava enemmistö koulutuksen järjestäjistä on laatinut toimitilastrategian

Oletteko laatineet toimitilastrategian?

■ Kyllä (n=22) ■ Ei (n=2) ■ Valmistelussa (n=3)

